

der bør anvises arbejderne steder, hvor de på passende måde kan opbevare de klædningsstykker, de ikke anvender under arbejdet, samt steder til indtagelse af måltider. Endvidere må der forefindes passende aftrædelsesrum. Det kan derhos være nødvendigt, at der til undgåelse af de under § 14, nr. 16, 18, 19 og 20 nævnte farer træffes passende foranstaltninger, eller at personlige beskyttelsesmidler bringes til anvendelse, jfr. § 14, nr. 22. Men dernæst vil det — til begrænsning af den stærke indvirkning af vejrliget, som udearbejdere er udsat for, og som kan fremkalde forkølelssygdomme, rheumatisme og andre lidelser hidrørende fra klimatiske påvirkninger — ofte være nødvendigt, at arbejderne forsynes med passende arbejdsklæder og fodbeklædning, jfr. § 14, nr. 11.

Læskure bør ikke blot frembyde fornøden tæthed for at holde regn og sne ude, men det vil under hensyn til jordbundens beskaffenhed eventuelt også kunne være nødvendigt at have hjemmel til at stille krav om særlig gulvbelægning, jfr. § 14, nr. 3.

Endvidere bør arbejdsstedet tilbørlig renholdes, jfr. § 14, nr. 6, og hvis arbejdet er stillestående, bør der efter omstændighederne sørges for en nødtørftig opvarmning ved koksgrøder etc., jfr. § 14, nr. 7.

Gennem den i stk. 2 foreslåede regel gives der tilsynet hjemmel til at stille krav i de anførte henseender.

Til stk. 3. Til yderligere beskyttelse af arbejderne kræves det efter denne bestemmelse, når det af hensyn til arbejdernes sundhed er nødvendigt, at arbejdstilsynet kan påbyde, at arbejdet skal foregå under halvtag, og at der skal opføres læskure og passende opholdsrum.

Til § 16.

Denne paragraf vil i det væsentlige omfatte arter af virksomheder, der ikke hidtil har været under tilsyn.

De foranstaltninger, der vil blive tale om i henhold til § 16, svarer i hovedsagen til de forholdsregler, der foran er omtalt i bemærkningerne til § 15, stk. 2.

Særlig med hensyn til landbrug og gartneri bemærkes det, at de i § 14 stillede krav vedrørende arbejdssteders indretning — som allerede anført i bemærkningerne til § 1 under IX — ikke uden videre vil kunne kræves opfyldt.

Kravene må lempes efter de særlige forhold, hvorunder arbejdet i landbrug og gartneri foregår.

Imidlertid vil det såvel ved landbrug

og gartneri som ved de øvrige under denne paragraf hørende arbejder ikke være muligt på forhånd i *enkeltheder* at fastslå de forholdsregler, der må træffes. Det må rette sig efter arbejdets art, og hvor det foregår. Man har derfor måttet indskrænke sig til at foreslå en bestemmelse om, at socialministeren for de af loven omfattede virksomheder, der *ikke* henhører under de i lovens § 14 nævnte, efter samråd med vedkommende fagminister samt direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet, skal fastsætte, i hvilket omfang de i § 14 indeholdte bestemmelser skal finde anvendelse.

Til § B. Forebyggelse af ulykkestilfælde under arbejdet.

Som en nærmere udformning af *grundreglen* i § 5, stk. 1, er der efter lignende principper som i § 14 for sundheds- og velfærdsforanstaltningers vedkommende i §§ 17—30 opstillet en række dels almindelige, dels mere specielle regler for bekæmpelse af ulykkesfaren.

De *almindelige* bestemmelser angående forebyggelse af ulykkestilfælde er indeholdt i §§ 17—20 og de *særlige* bestemmelser vedrørende enkelte farekilder i §§ 21—30.

Angående de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 17.

At bygningsanlæg for virksomheder under fabriktilsyn i konstruktiv henseende skal frembyde fornøden sikkerhed, følger af fabriklovens § 6, hvorefter arbejdssteder, der er inddraget under hele fabrikløven, skal være således indrettet, at arbejdernes sundhed, liv og lemmer er tilbørlig beskyttet, såvel under selve arbejdet som under ophold på arbejdsstedet.

For *bygningsværkers* vedkommende indeholdes forskrifter om konstruktion i et vist omfang i bygningslovgivningen og de i henhold dertil udfærdigede bygningsvedtægter. Visse større værksteder og fabrikker skal være opført efter bygningskommissionens særlige bestemmelser.

For anvendelse af byggematerialer og mur- og vægtykkelser vil i almindelighed bygningslovgivningens regler være afgørende også for bygninger under fabriktilsyn, således at der kan regnes med, at lokaler, som i disse henseender opfylder bygningslovgivningens bestemmelser for beboelsesrum, også vil blive godkendt for en virksomhed under fabrikløven. Hvor det drejer sig om industrielle arbejder, kan